Hz. MUHAMMED'İN BİR GÜNÜ

- قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

- ***(Rasûlüm!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir.*** [1]

[1] Al-i İmran, 31.

- لَقَدْ كانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيراً

- ***Andolsun ki, Rasulullah, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir.***[2]

[2] Ahzab, 21.

Sabah Uyanış:

- Peygamber Efendimiz, Bilal-i Habeşi tarafından okunan sabah ezanı ile uyanırdı.
- Efendimiz kalkar ve ilk olarak misvağını alır ve şu duayı okurdu:
- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَمَا أَمَاتَنَا، وَإِلَيْهِ النُّشُورُ»
- *"Bizi öldükten sonra dirilten Allah'a hamdolsun. Sonunda Ona döneceğiz."*[3]

[3] Buhari, Müslim.

- Müezzinin söylediklerini tekrarlayarak ezanı dinledikten sonra abdestini alır ve evinde sabah namazının iki rekâtlık sünnetini kılardı.
- Peygamber Efendimiz sabah namazının sünnetinin fazileti hakkında şöyle buyurmuştur:
- «رَكْعَتَا الْفَجْرِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا»
- *Sabah namazının iki rekat sünneti dünya ve içindekilerden hayırlıdır.*[4]
- Bu 2 rekat namazdan sonra, eğer hanımı uyanıksa onunla sohbet eder, değilse kâmet okunana kadar sağ tarafına doğru uzanırdı.
- Bilal-i Habeşi, insanların toplandığını gördüğünde Efendimiz'in evine yaklaşır ve "Namaz vakti, ey Allah'ın Resul'ü" diye seslenirdi.

---

[4] Müslim.

Evden Ayrılış:

- Rasulullah Efendimiz evinden çıkarken gökyüzüne bakar ve şu duayı okurdu:

- «بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ نَزِلَّ، أَوْ نَضِلَّ، أَوْ نَظْلِمَ، أَوْ نُظْلَمَ، أَوْ نَجْهَلَ، أَوْ يُجْهَلَ عَلَيْنَا»

- *"Allah'ın adıyla Allah'a tevekkül ettim. Allah'ım! Zillete düşmekten, dalalete düşmekten,* zulmetmekten, *zulme uğramaktan, cahillikten, hakkımızda cehalete düşülmüş olmasından sana sığınırız."*[5]

[5] Tirmizi

Mescide Giriş

- Sonrasında sağ ayağı ile mescide girer ve şöyle derdi:
- اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ
- *Allah'ım, bana rahmet kapılarını aç.*[6]
- Hz. Bilal, Efendimiz'in mescide girdiğini gördüğünde kamet okur, sahabeler saflar halinde dizilir ve Efendimiz namazı kıldırırdı.

[6] Müslim.

Sabah Namazından Sonra

- Namazlardan sonra, Peygamber Efendimiz Allah’ı zikreder, namaz sonrası okunacak ezkârını okur, bunu yaparken de insanlarla karşılıklı otururdu.
- Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur:
- مَنْ صَلَّى الغَدَاةَ فِي جَمَاعَةٍ ثُمَّ قَعَدَ يَذْكُرُ اللَّهَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ، ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ كَانَتْ لَهُ كَأَجْرِ حَجَّةٍ وَعُمْرَةٍ
- *"Kim sabah namazını cemaatle kılar, sonra güneş doğuncaya kadar oturarak Allah'ı zikreder, sonra iki rekat namaz (işrak namazı) kılarsa, ona bir hac ve bir umre sevabı verilir."*[7]

---

[7] Tirmizi.

- Sonra sahabeler Efendimize doğru yaklaşır, O da onlarla yüz yüze gelir ve konuşurlardı. Bazen onlara etkili bir şekilde uyarılarda bulunur, öyle ki Sahabeler ağlardı. Bazen de onlara hikâye anlatırdı, sorular sorardı, bazen herhangi birinin rüya görüp görmediğini sorardı ve manasını açıklardı. Kendisi bir rüya görmüşse anlatır ve açıklardı.
- Bazı zamanlar da yalnızca sahabelerin kendi hayatlarıyla ilgili konuşmalarını dinler, muhtemelen İslam'dan önceki hayatlarını hatırlıyorlardı ve yaptıkları cahiliye adetlerine gülerlerdi, Efendimiz de tebessümle karşılık verirdi. Efendimiz onlarla güneş doğana kadar bu şekilde otururdu.

Güneşin Doğuşundan Sonra

- Güneş doğduktan sonra Rasulullah Efendimiz evine geri dönerdi. Evine girerken şöyle dua ederdi:

- إِذَا وَلَجَ الرَّجُلُ بَيْتَهُ، فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلَجِ، وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ، بِسْمِ اللَّهِ وَلَجْنَا، وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا، وَعَلَى اللَّهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

- *"Allah'ım! Her giriş ve çıkışımda senden hayır diliyorum. Allah'ın adıyla evimize girer, Allah'ın adıyla çıkarız ve Rabbimize dayanıp güveniriz."*[8]

---

[8] Ebu Davud.

- Evine girer girmez, aile halkına selam verir, tüm eşlerini ziyaret eder, nasıl olduklarını sorar ve onlar için dua ederdi.
- Bu ziyaretler sırasında o gün yemekleri olup olmadığını sorar, eğer varsa yer, yoksa “O halde bugün oruçluyum.” derdi.
- Hz. Hüseyin, babası Hz. Ali'ye, Hz. Peygamber'in bazı hallerini sormuş, Hz. Ali de şu şekilde anlatmıştır:
- "Evine izin isteyerek girerdi. Evindeki zamanını üç kısma bölerdi. Bir kısmını Allah’a (ibadet), bir kısmını ailesine ve kendisine, sonra da insanlara ayırırdı."

Sabah Toplantısı

- Rasulullah Efendimiz, ailesini ziyaret ettikten sonra mescide gider ve iki rekat namaz kılıp orada otururdu ve sahabeler de O’nun etrafında toplanırdı. Bu, Medine’de Peygamberimiz’le vakit geçirmek, O’na bir şeyler sormak veya bir şey istemek isteyen herkesin gelip O’nu görebileceği bir vakit olarak bilinirdi.
- Hz. Peygamber Duha namazının fazileti hakkında şöyle buyurmuştur:
- إِنَّ فِي الْجَنَّةِ بَابًا يُقَالُ لَهُ: الضُّحَى، فَإِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٍ:
- *"Cennette, ‘duha kapısı’ denilen bir kapı vardır. Kıyamet günü bir münadi şöyle seslenir:*
- أَيْنَ الَّذِينَ كَانُوا يُدِيمُونَ عَلَى صَلَاةِ الضُّحَى؟ هَذَا بَابُكُمْ فَادْخُلُوهُ بِرَحْمَةِ اللَّهِ

- *‘Ey Duha namazı kılanlar neredesiniz? İşte gireceğiniz kapı burasıdır, Allah-u Teâla'nın rahmetiyle buradan içeri giriniz."*[9]

******

- Sahabelerin o günkü işlerine göre bazen çok fazla gelen olurdu bazen de az. Bazen sahabeler sıraya girer bir kısmı Efendimizden bir şeyler öğrenir, diğerleri de o gün ticarete veya bahçeleriyle ilgilenmek üzere giderdi ve daha sonra gün içinde öğrendiklerini birbirlerine öğretirlerdi.
- Rasulullah vaktini Allah’ın O’na verdiği ilmi paylaşarak ve öğreterek harcardı. Yalnızca oturup ders vermezdi, bazen sorular sorar veya ders çıkarmaları amacıyla sahabilerle müzakere ederdi. Bu da sahabilerin kalplerinde imanı ve ilimlerini geliştirmelerine yardımcı olmuştur.
- Bu vakitlerde bazen yeni doğan bebekler Peygamberimize getirilir ve Efendimiz de tahnik sünnetini (bebeğin ağzına kuru hurma vb. tatlı bir

[9] Taberani, M. Evsat.

şey vermek) yerine getirir, onlar için dua eder ve Allah'tan onlara rahmet etmesini dilerdi.

- Bu sünnetteki hikmet çocuğun ağız kaslarını, çene kaslarını harekete geçirip kuvvetlendirmek ve böylece anasının göğsünü daha çabuk tutmasını sağlamaktır.
- Bazen de mevsimin ilk ürünü hasat edildiğinde Efendimize getirilir, O da bereketli olması için dua eder ve oradaki en küçük çocuğa yedirirdi.
- Aynı zamanda Efendimiz yeni Müslüman olanlardan beyatler alır, onları karşılar, haberlerini dinler ve onlara nasıl yardım edebileceğini düşünürdü.
- Bu toplanmalarda Efendimiz asla özel bir oturma yeri veya işaretlenmiş bir sembol kullanmazdı, öyle ki yabancılar içeri girdiğinde kimin Peygamber olduğunu sorardı!

- Daha sonra sahabelerin özel yükseltilmiş bir alan yapma üzerine ısrarları sebebiyle kabul etmiştir.
- Bazen hediye olarak yiyecekler getirilirdi ve yiyecek az dahi olsa oradaki herkes Peygamber Efendimiz’in bereketiyle ondan yerdi.
- Bu toplanma günden güne uzayabilir veya kısalabilir ancak sahabelerin evlerine veya tarlalarına gidip kaylule yapma vaktine kadar sürerdi.

Ziyaretler

- Peygamber Efendimiz öğleden önce bazı akrabalarını ve sahabeleri ziyarete giderdi. Kızı Fatıma‘yı ziyaret eder, torunlarıyla vakit geçirir veyahut o sabah onu davet eden sahabelere, kendini iyi hissetmeyen ve hasta olanlara ziyarete giderdi.
- Aynı zamanda bu vakitler arasında çarşıya doğru yürüyüşe çıkar, güzel tebessümüyle yoldan geçenleri, çocukları selamlar veya herhangi bir kişi onu durdurursa (erkek, kadın, genç, yaşlı) durur ve onları dinler, nasıl yardım edebileceğine bakardı. Bazen tek başına yürür, bazen sahabeleriyle olurdu.
- Öğle vaktinden önce Efendimiz o gün sıra hangisindeyse o hanımıyla vakit geçirmek üzere evine gider, eve girer girmez ilk olarak misvağını kullanır, ailesine selam verirdi.
- Genellikle bu vakitlerde Medine’nin kadınları Peygamber Efendimiz’in yanına gelir, dinle ilgili kalabalık içinde sormaya çekinebilecekleri

sorular sorardı. Efendimiz'in hanımları da bayanlara ait dini meseleleri açıklamak üzere orada olurdu.

- Bu vakitler aynı zamanda O'nun ailesine yardımcı olduğu, hizmetini yaptığı, ayakkabılarını ve kıyafetlerini tamir ettiği, koyunu veya keçiyi sağdığı, kendi kendine veya ailesiyle günlük işlere yardımcı olduğu vakitlerdi. Aynı zamanda ailesiyle konuşarak, tebessüm ederek, gülerek kaliteli zaman geçirirdi.
- Bazen evdeyken, Hz. Ebubekir, Hz. Ömer ve Hz. Osman gibi yakın sahabeler onu ziyarete gelirdi.
- Sonrasında ise öğle vaktine kadar kaylûle yapardı.

Tavır ve Konuşması

- Hz. Peygamber’in konuşması son derece tatlı ve gönül okşayıcı idi. Tane tane konuşur, her cümlesi, dinleyenler tarafından iyice anlaşılması için ayrı ayrı olurdu. Kahkaha ile gülmez, tebessüm halinde bulunurdu. O, insanların en halîmi, en yumuşak huylusuydu.
- Hz. Peygamber şahsına yapılan, nefsine karşı işlenen hataları, yumuşaklıkla karşılardı; Allah'a ve imana yapılan, bir hücum olunca asla susmaz, gereken cevabı verirdi.
- Hz. Peygamber insanların kusurlarını görmez, bazen görmezden gelir, çok zaman gözünü çevirir, kusurunu görse de yüzüne vurmaz, o kişiyle arasındaki saygı ve sevgi perdesini yırtmazdı.
- Hz. Peygamber’in tevazuu, bilhassa insanlarla olan münasebetlerinde daha açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Meclisinde kim olursa olsun, konuşan kimseyi, sabırla dinler, haktan uzaklaşmadığı müddetçe sözünü kesmezdi.

- Bir gün adamın biri, Hz. Peygamber'i görmeye geldi. Fakat Peygamberliğin haşmetinden o kadar etkilendi ki, titremeye başladı. Bunun üzerine Hz. Peygamber şöyle buyurdu:
- *"Korkma! Ben hükümdar değilim. Kuru et pişirerek karnını doyuran, Kureyşli bir kadının oğluyum."*

Öğle Vaktinden İkindi Vaktine

- Öğle vakti geldiğinde Hz. Bilal namaz için ezan okur, Peygamber Efendimiz uykusundan uyanmış olurdu, kalkıp abdest alır, evinde öğle namazının 4 rekat sünnetini kılardı. Namaz için evinde bekler, sonrasında mescide doğru dışarı çıkar ve namaza başlamak için Hz. Bilal'i çağırırdı.
- Öğle namazından sonra, minberine çıkar ve sahabelere sohbet verirdi. Birçok sahabe bu vakitte bir araya gelir, bu sebeple mescid tam dolu olurdu. Aynı zamanda kaylûleden uyandıkları için çoğunlukla dinç ve zinde olurlardı.
- Bu sohbetten sonra evine döner, öğlenin iki rekatlık sünnetini kılar ve daha sonra sahabelerle şehirdeki yapılması gereken görevleri halletmek üzere dışarı çıkar veya ikindi vaktine kadar mescidde kalırdı.

İkindiden Akşam Vaktine

- İkindi ezanı okunduğunda, Efendimiz mescidde namazı kıldırır ve namazdan sonra cemaate dönük olarak kısa bir konuşma yapardı. Efendimiz birçok sahabenin işlerini halletmesi gerekebileceği için veya güneş batmadan akşam yemeklerini hazırlayabilecekleri için bu konuşmayı çok fazla uzatmazdı.

Aile Zamanı

- İkindiden sonra mescidden döndüğünde, tüm hanımlarını ziyaret eder, sırası gelen hanımının odasında otururdu. Bazen, tüm eşleri sıra kimdeyse onun evinde buluşurdu. Normal olarak bu aşamada Peygamber Efendimiz ailesiyle, daha rahat bir atmosferde bir halka oluşturur, eşlerine sorular sorar veya eşleri O’na sorular sorar ve bu şekilde Peygamber yuvası dinini anlayarak öğrenir ve gelişirdi.

Akşamdan Yatsıya

- Akşam ezanı okunduğunda Peygamber Efendimiz fazla beklemeden namaza giderdi. Mescide girdiğinde kamet okunur ve genellikle kısa sureleri okuyarak akşam namazını sahabelerine kıldırırdı.
- Namaz bittikten sonra konuşma yapmazdı çünkü insanların dinlenmek için ve akşam yemekleri için vakte ihtiyacı olurdu. Evine girerdi ve akşam namazındaki iki rekatlık sünneti kılıp akşam yemeğini yerdi. Bazen sahabelerinden bazılarını evinde yemek varsa akşam yemeğine davet ederdi, bazen eve gelir, hurma ve sudan başka hiçbir şey bulamazdı. Bazen günler geçerdi ve Efendimiz'in evinde hiç yemek pişmediği olurdu.

Akşam Yemeği

- Yemeği yerde O'nun için hazır edilirdi, Peygamberimiz yemeğe başlarken "Bismillah" derdi ve en önünden, üç parmağını kullanarak yerdi. Sofraya konulandan hiçbir zaman şikayet etmedi, ya yerdi ya da sevmediği bir şeyse bırakırdı.
- Hanımlarından biriyle yiyorsa, onunla güzel vakit geçirir, öyle ki eliyle onu besler veya eşinin yediği kısımdan yer, eşinin içtiği yerden içerdi.
- Arkadaşlarıyla oturuyorsa, akşam yemeği asla tatlı bir sohbetsiz, ilim paylaşmadan veya bir mesele öğrenmeden olmazdı.
- Efendimiz yemeğini bitirdikten sonra verilen bolca nimetler için Rabbine hamd ederdi. Sonra ağzını yıkardı.
- Yemek yemede İslami bir tutum izlemek: Bismillah diyerek, sağ elle yemek, kendine en yakın olan yerden yemek, yemekten sonra Elhamdülillah demek.

Yatsıdan Gece Yarısına

- Peygamber Efendimiz yatsı ezanı okunana kadar evinde beklerdi ve yatsı namazı için acele etmezdi. Eğer sahabeler erkenden toplanmışsa, namaza başlardı; sahabeler gecikirse, O da namazı geciktirirdi.
- Rasulullah buyurdu ki:
- «لَوْلَا أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي، لَأَمَرْتُهُمْ بِتَأْخِيرِ الْعِشَاءِ»
- *Ümmetime zorluk vermeyeceğimi bilseydim yatsı namazlarını geciktirmelerini emrederdim.*[10]
- Yatsıdan sonra çok nadiren konuşur veya vaaz verirdi, çünkü insanlar yorgun olur ve uykuya ihtiyaçları olurdu.

---

[10] Müslim.

Daha Fazla Aile Vakti

- Sonra Peygamber Efendimiz evine döner ve yatsı namazından sonra iki rekat sünnet kılardı. Ailesiyle sohbet ederek vakit geçirirdi ve birlikte olmaktan memnuniyet duyardı. Bazen yakın sahabelerinin evine, özellikle Hz. Ebubekir'e gider, onlarla vakit geçirirdi.
- Bazen evine dönüşte yolda güzel bir şekilde Kur'an kıraati okur, orada olanlar ayağa kalkar ve dinlerdi. Ya da mescide girer, oradakilere selam verirdi; genelde mescidde günlerini orada geçiren fakir Müslümanlar olurdu. Evine girmeden önce mescidde namaz kılardı.

Yatağa Geçiş

- Evine girdiğinde kendisini uyku için hazırlar, kıyafetlerini asar, eşiyle aynı yastığı ve battaniyeyi paylaşarak yatağa girerdi. Yatağı her zaman hayvan derisiyle doldurulmuş liften ve yastığı da buna benzer bir maddeden oluşurdu. Uyanır uyanmaz kullanacağı için misvağını başına yakın bir yere bırakırdı.
- Sağ tarafına yatardı ve elini sağ yanağı üzerine koyardı; uykudan önce bazı zikirleri okurdu. Bazen eşiyle sohbet eder ve o şekilde güzel vakit geçirerek uykuya dalarlardı.

- Bera bin Azib 'den rivayetle Hz. Peygamber şöyle buyurmuştur:
- **إِذَا أَتَيْتَ مَضْجَعَكَ، فَتَوَضَّأْ وُضُوءَكَ لِلصَّلاَةِ، ثُمَّ اضْطَجِعْ عَلَى شِقِّكَ الأَيْمَنِ، ثُمَّ قُلْ:**
- *"Yatağına girdiğin zaman, namaz için olduğu gibi abdest al, sonra sağ tarafına uzan ve şöyle de:*
- **اللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لاَ مَلْجَأَ وَلاَ مَنْجَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، اللَّهُمَّ آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ، وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ،**
- *‘Allah'ım, kendimi sana teslim ettim. Yüzümü sana döndürdüm. İşimi sana teslim ettim. Sırtımı sana dayadım, seni saydığım için. Senden*

başka sığınacak yer yoktur. İndirdiğin kitabına ve gönderdiğin peygamberlerine iman ettim.'

- **فَإِنْ مُتَّ مِنْ لَيْلَتِكَ، فَأَنْتَ عَلَى الفِطْرَةِ، وَاجْعَلْهُنَّ آخِرَ مَا تَتَكَلَّمُ بِهِ "**

- *Bunu der de o gece ölürsen, müslüman olarak ölürsün. Son sözün bunlar olsun."*[11]

[11] Buhari.

- Hz. Âişe validemiz şöyle anlatmıştır:

- كَانَ إِذَا أَخَذَ مَضْجَعَهُ نَفَثَ فِي يَدَيْهِ، وَقَرَأَ بِالْمُعَوِّذَاتِ، وَمَسَحَ بِهِمَا جَسَدَهُ

- "Hz. Peygamber yatağına girdiği zaman, ‘muavvizeteyn'i okur ellerine üfleyip, vücuduna sürerdi."[12]

---

[12] Buhari.

Gece Yarısından Sabah Namazına

- Gece yarısına doğru geldiğinde Peygamber Efendimiz uyanır ve mübarek yüzünden uykuyu silerek oturur; misvağını alır, dişlerini fırçalar, sonra gökyüzüne bakar ve Al-i İmran Suresi'nin son 10 ayetini okuyarak bolca tefekkür ederdi. Sonra kalkar, abdest alır, elbiselerini giyer, evde veya mescidde teheccüd namazına başlardı.

- إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَاخْتِلاَفِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لأُولِي الأَلْبَابِ

- ***Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde aklıselim sahipleri için gerçekten açık ibretler vardır.***

- الَّـذِينَ يَـذْكُرُونَ اللهَ قِيَامًـا وَقُعُـودًا وَعَلَـى جُنُـوبِهِمْ وَيَتَفَكَّـرُونَ فِـي خَلْـقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
- ***Onlar, ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken (her vakit) Allah'ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler (ve şöyle derler:) Rabbimiz! Sen bunu boşuna yaratmadın. Seni tesbih ederiz. Bizi cehennem azabından koru !***[13]

---

[13] Al-i İmran, 190-191.

Teheccüd Namazını Kılma

- Efendimiz bazı zamanlarda teheccüde başlamadan önce Allah'ı bolca zikreder, sena eder, adeta önündeki uzun teheccüd namazı için enerji toplardı. İlk 2 rekatı her zaman oldukça hafif ve kısa olurken sonrasında uzun uzun gece namazına devam ederdi.
- Eğer Efendimiz'i gece namaz kılarken gözleyecek olsanız, O'nun başka bir dünyadaymış gibi yoğunlaştığını ve bitirmek için hiç acele etmediğini hissederdiniz. Tüm hislerini, duygularını, dualarını toplar ve namazında Rabbine seslenerek bir araya getirirdi. Yüzlerce ayet okurdu, tek tek. Eğer bir ayette rahmetten bahsediyorsa Allah'tan rahmetini isterdi. Azaptan bahseden bir ayete geldiğinde ise azabından Allah'a sığınırdı.
- Kıraati uzun olmakla kalmayıp, rükû ve secdesi de kıyam kadar uzundu.

- Hz. Aişe validemiz anlatıyor:
- "Rasûlullah geceleri ayakları yarılıncaya kadar ayakta durur, ibadet ederdi. Ona: "Senin geçmiş ve gelecek günahların bağışlandığı halde bunu niçin yapıyorsun?" diye sordum.
- Bana şöyle cevap verdi:
- *"Ben de şükreden bir kul olmayayım mı?"* buyurdu.[14]

******

- Teheccüd namazı, Hz. Peygamber'e vacip olduğu için hiç terk etmemiştir. Bu ibadet ve zikirleri yaparken ümmetine de yapmalarını tavsiye etmiştir.

---

[14] Buhari.

- Rasulullah buyurdular ki:
- «يَعْقِدُ الشَّيْطَانُ عَلَى قَافِيَةِ رَأْسِ أَحَدِكُمْ ثَلَاثَ عُقَدٍ إِذَا نَامَ، بِكُلِّ عُقْدَةٍ يَضْرِبُ عَلَيْكَ لَيْلًا طَوِيلًا،
- *"Sizden biri uyurken, şeytan kafasına üç düğüm atar. Her düğümün üzerine; 'uzun bir geceye sahipsin uyu!' diyerek elini vurur.*
- فَإِذَا اسْتَيْقَظَ فَذَكَرَ اللهَ انْحَلَّتْ عُقْدَةٌ، وَإِذَا تَوَضَّأَ انْحَلَّتْ عَنْهُ عُقْدَتَانِ، فَإِذَا صَلَّى انْحَلَّتِ الْعُقَدُ،
- *O kişi uyanıp da Allah'ı zikrederse bir düğüm, abdest alırsa bir düğüm, namaz da kılarsa bütün düğümler çözülür.*

- فَأَصْبَحَ نَشِيطًا طَيِّبَ النَّفْسِ، وَإِلَّا أَصْبَحَ خَبِيثَ النَّفْسِ كَسْلَانَ»
- *Artık o kimse neşeli ve canlı olur. Aksi halde neşesiz ve tembel olur."*[15]

******

- Rasulullah buyurdular ki:
- «إِنَّ فِي اللَّيْلِ لَسَاعَةً لَا يُوَافِقُهَا رَجُلٌ مُسْلِمٌ، يَسْأَلُ اللهَ خَيْرًا مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، إِلَّا أَعْطَاهُ إِيَّاهُ، وَذَلِكَ كُلَّ لَيْلَةٍ»
- *"Gece bir saat vardır ki, bu saatte Allah'tan dünya ve ahiret işiyle ilgili bir hayır isteyen müslüman kul ona rastlarsa, mutlaka istediği kendisine verilir. Bu, her gece olur."*[16]

---

[15] Buhari.
[16] Müslim.

Vitr Namazı

- Peygamberimiz bu şekilde namaz kılarak, dua ederek, hamd ü senalar ederek, rüku ve secde ederek gece yarısından gecenin altıda biri kalana kadar devam ederdi. Sonra eşini de onunla vitr namazını kılmak üzere uyandırır ve beraber 3 rekat vitr namazı kılarlardı.
- Bazen gece yarısı ile sabah namazı arasındaki vakitlerde Efendimiz evinden ayrılır ve Baki mezarlığına giderek oradakiler için dua ederdi. Bu özellikle dünyadaki son yıllarında yaptığı bir şeydi.
- Gece bitmek üzere altıda biri kalmışken Efendimiz yatağa gider ve sabah namazına, yeni bir güne başlayana kadar vücudunu dinlendirirdi.

Peygamber Efendimiz'in Günlük Düzeni Üzerine Tefekkür

- Yukardakileri okuduktan sonra büyük ihtimalle sizin de aklınızdan şuna benzer bir düşünce geçti: Benim bir günüm nasıl bu mübarek bir güne benzeyebilir?
- Bunu düşünürken akılda tutulması gereken birkaç nokta var:
- Peygamber Efendimiz namaz vakitleri etrafında düzenini kurardı. Siz de namazı hayatınıza göre değil, hayatınızı namaza göre düzenleyin.
- Efendimiz meşgul bir insan olmasına rağmen (O bir eş, baba, halktan bir kişi, komutan, devlet adamı, en önemlisi bir Peygamber) O’nun düzeninin stres dolu olmadığını görebilirsiniz. Her şey birbiriyle kolaylaştırılmış halde.
- Ailesiyle mümkün olduğu kadar fazla vakit geçiriyor.

- Efendimiz aynı zamanda toplumun içinden biriydi, insanları ziyaret etmek, haklarını vermek, öğretmek ve yardıma ihtiyacı olanlara bakmak için çaba sarf ederdi.
- Efendimiz‘in hayatındaki enerjisinin ve dengesinin, gece kıldığı uzun namazlar olduğunu hissedebilirsiniz; uzun gece namazındaki bereketi gününün geri kalanına aksettirerek başarılı, verimli bir hayat yaşamasına sebep oluyordu.